

Nr 28*Memorial angående ändrad lydelse av avlöningsbestämmelserna för hos riksdagen tillfälligt anställda tjänstemän m. m.*

De hos riksdagen tillfälligt anställda tjänstemännen uppbär arvoden enligt av 1951 års riksdag fastställda avlöningsbestämmelser (se BoU:s memorial nr 37/1951) med ändringar jämlikt beslut av 1953, 1955, 1956 och 1957 års riksdagar (se BoU:s memorial nr 11/1953, 34/1955, 7/1956 och 28/1957). På föranstaltande av utskottet skedde genom 1958 års kommitté för riksdagens personalorganisation en utredning rörande avlöningsbestämmelserna för hos riksdagen tillfälligt anställda tjänstemän. På grundval av denna utredning framförde fullmäktige i riksgäldskontoret i skrivelse till bankoutskottet den 5 november 1959 vissa förslag i ärendet. Rörande den närmare innebörden av och behandlingen i riksdagen av dessa förslag hänvisas till bankoutskottets utlåtande nr 39/1960 och konstitutionsutskottets utlåtande nr 26/1960. Genom bifall till nämnda utlåtanden fann riksdagen i avvaktan på slutförandet av författningsutredningens arbete avgörande skäl tala för att ej tillskapa ett i riksgäldsfullmäktiges skrivelse föreslaget speciellt organ — en personalbudgetnämnd — för att bereda och samordna frågor avseende hos riksdagen tillfälligt anställda tjänstemäns avlönings- och anställningsförhållanden. Riksdagen uppdrog i stället åt kanslideputerade att fungera som en riksdagens personalnämnd med befogenhet att ta de initiativ till ändringar i personalorganisationen eller delar av denna, vilka de finner av behovet påkallade. Beträffande vissa ifrågasatta ändringar i de gällande avlöningsbestämmelserna skulle enligt riksdagens beslut med ställningstagandet få anstå till dess då pågående förhandlingar mellan kanslideputerade och riksdagstjänstemännens personalorganisationer angående vissa anställnings- och lönefrågor slutförts.

Till de i avlöningsbestämmelserna fastställda arvoden till de hos riksdagen tillfälligt anställda tjänstemännen har alltsedan 1952 utgått särskilda lönetillägg (se BoU:s memorial nr 10/1952). Dessa lönetillägg har bestämts enligt samma grunder som fastställts för statstjänstemän inom den övriga statsförvaltningen och följaktligen höjts på i huvudsak motsvarande sätt som dessa, senast vid 1960 års riksdag (se BoU:s memorial nr 27/1960). I avvaktan på nytt beslut från riksdagen har de av föregående års riksdag fastställda lönetilläggen hittills under innevarande år utgått med oförändrade belopp.

Kanslideputerade har efter förhandlingar med riksdagstjänstemännens personalorganisationer i skrivelse den 27 april 1961 till talmännen framlagt

förslag till vissa ändringar i ifrågavarande avlöningsbestämmelser. Talmanskonferensen, som den 3 maj 1961 förehade ärendet till behandling, har i skrivelse till utskottet såsom sitt förslag framlagt kanslideputerades utkast till avlöningsbestämmelser med i skrivelsen redovisade ändringar av i huvudsak formell natur. Förslaget överensstämmer till den del det avser ändrad lydelse av avlöningsbestämmelserna med utskottets i *bilaga 1* till detta memorial framlagda förslag med undantag av däri angiven lydelse av 3 § 2, varjämte däri upptagen 3 § 3 i talmanskonferensens förslag betecknas 3 § 4, vilka skillnader dock är av formell natur. De föreslagna ändringarna med i förekommande fall därför lämnade motiveringar är följande.

1 §. I paragrafen har — med hänsyn bl. a. till föreslagen ändring av 3 § — intagits en hänvisning jämväl till nämnda paragraf.

I anmärkning till 1 § behandlas nu den särskilda ersättning som utöver arvode utgår till tjänsteman »inom kammarens kansli», vilken av talmannen må utses att vid förfall för sekreteraren bestrida sekreterargöromålen inom kammaren och i övrigt biträda sekreteraren. Då för andra kammarens del till sådant biträde utsetts person utan annan anställning å kansliet, har anmärkningen ersatts med att befattningen införts i tabellen över tjänstemännen.

Arvodet till reservstenografer har upptagits med ett från 1 400 till 1 800 kronor höjt belopp.

Kanslideputerade har vidare anfört följande.

I samband med att 1960 års riksdag åt kanslideputerade uppdrog att fungera som riksdagens personalnämnd uttalade talmanskonferensen å sammanträde den 23 november 1960, att genomförandet härav förutsatte en permanent förstärkning av deputerades sekretariat. Kanslideputerade ha genomfört förstärkningen på det sätt att deputerades sekreterare förordnats att, med frånträdande av tidigare innehavd befattning som andra kammarens stomnotarie, uteslutande tjänstgöra som sekreterare för riksdagens kansli. Avlöningen torde böra bestämmas till samma belopp som för notarie med sekreterargöromål, innebärande en minskning av f. n. 30 kronor av hittills utgående månadslön. I samband härmed böra ur avlöningsbestämmelserna utgå föreskrifterna om begränsning av beloppet och medgivande av tjänstens förening med annan riksdagstjänst.

I anledning härav har i tabellen över tjänstemännen under rubriken Riksdagens kansli det för befattningen som sekreterare upptagna beloppet höjts till 1 918 kronor, varjämte bestämmelsen om den nämnda begränsningen — innebärande att arvodet icke må överstiga 3 864 kronor för riksdag — samt den åsyftade anmärkningen beträffande medgivande till tjänstens förening med annan riksdagstjänst borttagits.

2 §. I stadgandet har gjorts en redaktionell ändring innebärande att uttrycket »Till sekreterare hos kammare och i ständigt utskott samt notarie med sekreterargöromål i dylikt utskott...» ersatts med »Till sekreterare

hos kammare samt sekreterare och notarie med sekreterargöromål i annat ständigt utskott än utrikesutskottet . . .», varjämte underrubriken Övriga utskott utbyttis mot Övriga ständiga utskott utom utrikesutskottet.

3 §. Med anledning av en av personalorganisationerna ifrågasatt ändring av 3 § 2. har kanslideputerade anfört bl. a. följande.

Vad beträffar den av båda föreningarna ifrågasatta ändringen av nuvarande 3 § 2 mom. avlöningsbestämmelserna få deputerade föreslå dels att hänvisningen i författningsrummet göres icke blott till 1 § utan även till 2 § — vilka senare alltså bibehållas i oförändrad lydelse — dels att ett tillägg göres till nuvarande avfattning av innebörd att kanslideputerade tillerkännes befogenhet att besluta om tilläggsarvoden även till andra tjänstemän än sekreterare och notarier med sekreterargöromål. Kanslideputerade få i detta sammanhang erinra om att vid bestämmelsens tillkomst (bankoutskottets utlåtande 10/1948) vissa begränsningar gjordes i statstjänstemän tillerkända tilläggsarvoden. Dessa begränsningar ha, som deputerade ofta tidigare anfört, medfört ojämnheter i tillämpningen, vilka deputerade avsett uppväga genom att framdeles tillämpa minimibelopp för tilläggsarvodena. Även de hittills tillämpade maximibeloppen har numera visat sig otillräckliga, särskilt i vad beträffar kamrarnas sekreterare. I avseende å första kammarens sekreterare, vilken innehar statstjänst, är kompensationen genom lönetillägg beskuren.

I enlighet härmed har i 3 § 2. intagits en hänvisning jämväl till 2 §, varjämte till stadgandet lagts en punkt 3. av ovan angiven innebörd.

Med av talsmanskonferensen sålunda föreslagna ändringar skulle 3 § 2 och 3. få följande lydelse.

2. Där särskilda skäl därtill föranleda, må kanslideputerade på framställning av kammares talman eller vederbörande utskottsordförande bestämma, att till sekreterare hos kammare resp. sekreterare eller notarie med sekreterargöromål i ständigt utskott skall utöver i 1 och 2 §§ angivet arvode utgå särskilt tilläggsarvode.

3. Kanslideputerade må, på framställning av kammares talman eller vederbörande utskottsordförande, med beaktande av i särskilda fall föreliggande omständigheter besluta om tilläggsarvode åt annan än under 2. upptagen tjänsteman.

Det i punkt 3 ovan använda uttrycket » . . . med beaktande av i särskilda fall föreliggande omständigheter . . .» avses enligt talsmanskonferensens skrivelse sakligt skola innebära detsamma som under 2. uttryckts med orden »Där särskilda skäl därtill föranleda . . .».

Kanslideputerade har vidare föreslagit att de tillägges befogenhet att framdeles besluta om förutnämnda särskilda lönetillägg inom ramen för generella ändringar i statstjänstemännens löner. Ett i talsmanskonferensens förslag med 4. betecknat stadgande av denna innebörd har fogats till 3 §.

4 §. Bestämmelserna i 4 § andra stycket om tjänstemäns resor har *dels* ändrats att avse resor med järnväg i första klass och *dels* har orden »hel

15-dagarsperiod» utbytt mot »hel 14-dagarsperiod». Därjämte har såsom ett tredje stycke införts en bestämmelse om tjänstemans ersättning för resa med flyg i vissa fall.

6 §. I 6 § tredje stycket har beträffande semesterersättningen, på grund av numera gjord ändring i statens avlöningssystem, hänvisningen till tidigare 26 lönegraden ersatts med en hänvisning till nuvarande 20 lönegraden.

9 §. De nu behandlade ändringarna har avsetts skola i princip erhålla verkan från och med den 1 juli 1961. 9 § har ändrats i enlighet härmed.

Förutom nu berörda ändringar i avlöningsbestämmelserna för hos riksdagen tillfälligt anställda tjänstemän har kanslideputerade framlagt följande förslag.

1) Stomnotarierna berättigas erhålla skrivhjälp genom riksdagens skrivbyrå eller kamrarnas kanslier.

2) För rekryterings- och instruktionsverksamhet för stenografer föreslås att försöksvis till kanslideputerades förfogande ställes ett belopp av högst 2 000 kronor för år.

Med skrivelse den 3 maj 1961 har talmanskonferensen — efter samråd med kanslideputerade — föreslagit att till de under 1961 utgående månadslönerna till hos riksdagen tillfälligt anställda tjänstemän skall, med tillämpning från och med den 1 januari 1961, läggas särskilda lönetillägg i enlighet med vad som angives i en som *bilaga 2* till detta memorial fogad sammanställning.

Utskottet

Avlönings- och anställningsförhållandena för hos riksdagen tillfälligt anställda tjänstemän har sedan flera år tillbaka varit i behov av en översyn och revision. I avvaktan på slutförandet av författningsutredningens arbete har emellertid — som senast framhölls av föregående års riksdag (jmf KU:s utl. nr 26/1960 och BoU:s utl. nr 39/1960) — ansetts att med åtgärder för att åstadkomma en mer omfattande reglering av dessa frågor lämpligen bör få anstå. De förslag till ändringar i avlöningsbestämmelserna, som på grundval av förhandlingar mellan kanslideputerade och riksdagstjänstemännens personalorganisationer nu framlagts av talmanskonferensen, får ses mot denna bakgrund. Utskottet har även vid sin behandling av förevarande förslag utgått från att dessa förslag närmast får betraktas som smärre justeringar gjorda i avvaktan på en allmän omprövning av alla de frågor som sammanhänger med de tillfälligt anställda tjänstemännens anställnings- och avlöningsförhållanden. För att underlätta en reglering av nuvarande provisoriska förhållanden i samband med ställningstagandet till författningsutredningens väntade förslag på hithörande område är det, enligt utskottets mening, angeläget att kanslideputerade uppmärksamhet följer dessa frågor och

med stöd av de vidgade befogenheter som gavs deputerade vid föregående års riksdag snarast vidtar åtgärder och undersökningar i detta syfte. Därvid bör deputerade utnyttja den expertis som kan visa sig behövlig för dess arbete.

Vad beträffar nu föreliggande förslag till ändringar i avlöningsbestämmelserna har utskottet ingen erinran mot att den av kanslideputerade begärda förändringen av dess sekretariat får föranleda en justering av 1 §. Ej heller mot övriga i talmanskonferensens skrivelse intagna förslag till justeringar i denna och följande paragraf har utskottet någon invändning.

I 3 § föreslås att en ny bestämmelse intages, enligt vilken tilläggsarvoden av kanslideputerade skall kunna beviljas även andra tjänstemän än sekreterare hos kammare samt sekreterare och notarie med sekreterargöromål hos ständigt utskott. Med hänvisning till vad kanslideputerade anfört vill utskottet ej i sak motsätta sig en sådan ändring men önskar samtidigt betona vikten av att kanslideputerade, innan bestämmelsen kommer till tillämpning, överväger de principer efter vilka tilläggsarvoden skall beviljas. Med fördel synes, enligt utskottets mening, ifrågavarande utvidgning av kanslideputerades befogenheter till formen kunna ske genom en ändring i nuvarande 3 § 2, i stället för genom det föreslagna tillägget 3 § 3. Orden »sekreterare hos kammare resp. sekreterare eller notarie med sekreterargöromål i ständigt utskott» i 3 § 2 skulle i följd härav ersättas med »tjänsteman». Kanslideputerade har i anslutning till sitt förslag till talmanskonferensen om ändring av förevarande bestämmelse erinrat om att vid bestämmelsens tillkomst år 1948 vissa begränsningar gjordes i statstjänstemäns tillerkända tilläggsarvoden, vilka begränsningar uppges ha medfört ojämnheter i tillämpningen. Utskottet anser det angeläget att sådana ojämnheter i möjligaste mån undvikas. Med hänsyn till de vidgade möjligheter därtill som gavs genom de år 1951 antagna avlöningsbestämmelserna och med hänvisning till vad i denna fråga anförts av 1958 års kommitté för riksdagens personalorganisation (s. 20) finner dock utskottet någon åtgärd från riksdagens sida ej nu påkallad i denna punkt.

Enligt den föreslagna likaledes nya bestämmelsen i 3 § 4 — vilken enligt utskottets ovan berörda förslag skulle få beteckningen 3 § 3 — skulle kanslideputerade i fortsättningen äga besluta om särskilda lönetillägg till månadsarvodena. För närvarande har riksdagen att varje år ta ställning till denna fråga. Den förenkling i förfarandet som nu föreslås anser sig utskottet kunna biträda. För innevarande år synes beslut om sådana lönetillägg dock böra fattas av riksdagen.

Utskottet tillstyrker att de i 4 § intagna bestämmelserna om reseersättningar till tjänstemän ändras på så sätt, att ersättning lämnas för resa i första klass, för hem- och återresa motsvarande en resa för varje hel 14-dagars period, samt att ersättning även skall kunna lämnas för flygresa.

De föreslagna ändringarna i 6 och 9 §§, som närmast är av redaktionell art föranleder ingen erinran från utskottets sida utöver att stadgandet i 9 § att de ändrade bestämmelserna skall tillämpas från och med den 1 januari 1961 ej skall avse 3 § 3, vilket stadgande bör träda i tillämpning den 1 januari 1962.

Det av kanslideputerade framförda förslaget att högst 2 000 kronor per år ställes till kanslideputerades förfogande för rekryterings- och instruktionsverksamhet för stenografer tillstyrkes av utskottet. Erforderliga medel bör utgå ur den under anslaget till Riksdagen: Avlöningar till personal uppförda anslagsposten Övriga avlöningar. Utskottet finner vidare motiverat att, såsom även föreslås av kanslideputerade, stomnotarierna medges rätt att erhålla skrivhjälp genom riksdagens skrivbyrå eller kamrarnas kanslier.

Med tillstyrkan av i skrivelse från talmanskonferensen framförda förslag angående de särskilda lönetilläggen till de under 1961 utgående månadsarvodena till hos riksdagen tillfälligt anställda tjänstemän — innebärande att de vid 1960 års utgång gällande totallönerna höjs med fem procent i överensstämmelse med vad som skett för övriga statstjänstemäns del — får utskottet föreslå att de särskilda lönetilläggen för år 1961 skall utgå med belopp som anges i vid detta memorial fogad bilaga 2.

Aberopande det ovan anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte

A. besluta sådan ändrad lydelse av avlöningsbestämmelserna för hos riksdagen tillfälligt anställda tjänstemän, som framgår av härvid fogad bilaga 1;

B. medgiva, att högst 2 000 kronor per år ställes till kanslideputerades förfogande för rekryterings- och instruktionsverksamhet för stenografer;

C. medgiva stomnotarierna rätt att erhålla skrivhjälp genom riksdagens skrivbyrå eller kamrarnas kanslier;

D. besluta, att till de under 1961 utgående månadslönerna till hos riksdagen tillfälligt anställda tjänstemän skall, med tillämpning från och med den 1 januari 1961, läggas särskilda lönetillägg med vad som anges i härvid fogad bilaga 2.

Stockholm den 16 maj 1961

På bankoutskottets vägnar:

K. G. EWERLÖF

Närvarande:

från första kammaren: herrar Ewerlöf, Aspling, Nils Theodor Larsson, Gustaf Henry Hansson, Palm, Augustsson och Sjönell;

från andra kammaren: herrar Andersson i Ronneby och Regnéll, fru Renström-Ingenäs, herrar Carlsson i Tibro, Bengtsson i Landskrona, Larsson i Umeå, Lindkvist och Börjesson i Falköping.

*Bilaga 1.**Förslag*

till

ändrad lydelse av 1—4, 6 och 9 §§ avlöningsbestämmelserna för hos riksdagen tillfälligt anställda tjänstemän

1 §.

Arvode utgår till nedanstående tjänstemän med följande belopp för månad, där ej annat följer av vad i 2 och 3 §§ sägs.

Kamrarna:

Sekreterare	kronor 2 375

Kanslibitråde	kronor 898
Sekreterares ställföreträdare	» 450
Anm.: Till reservstenograf utgår arvode med 1 800 kronor för år.	

Statsutskottet:

Sekreterare	kronor 2 375

Kanslibitråde	» 898

Konstitutions-, bevillnings-, banko-, första, andra och tredje lag-, jordbruks- och allmänna beredningsutskottet:

Sekreterare	kronor 2 255

Kanslibitråde	» 898

Riksdagens kansli:

Sekreterare	kronor 1 918
Korrekturläsare	» 1 145

2 §.

Till sekreterare hos kammare samt sekreterare och notarie med sekreterargöromål i annat ständigt utskott än utrikesutskottet utgår beträffande tjänstemän som icke inneha statstjänst och beträffande statstjänstemän för tid varunder vederbörande med avstående av samtliga med statstjänsten förenade löneförmåner åtnjuta hel ledighet från denna för tjänstgöring hos riksdagen arvode med följande belopp per månad:

Övriga ständiga utskott utom utrikesutskottet:

-----

3 §.

1. Arvode ----- i ämnet.

2. Där särskilda skäl därtill föranleda, må kanslideputerade på framställning av kammares talman eller vederbörande utskottsordförande bestämma, att till tjänsteman skall utöver i 1 och 2 §§ angivet arvode utgå särskilt tilläggsarvode.

3. Kanslideputerade äga besluta om särskilda lönetillägg till månadsarvodena inom ramen för generella förändringar i statstjänstemännens löner.

4 §.

Sekreterare ----- är stadgat.

Tjänsteman, som avses i första stycket, äger åtnjuta ersättning för resa i första klass till och från Stockholm vid riksdagstjänstgöringens början och slut ävensom för en hem- och återresa i samma reseklass för varje hel 14-dagarsperiod under tjänstgöringstiden; dock att ersättning icke må utgå enligt högre klass än som verkligen kommit till användning.

Kanslideputerade äga medgiva, att tjänsteman, som färdas med flygplan i reguljär trafik, skall äga åtnjuta ersättning för nämnda färd sätt då fråga är om färdsträcka, å vilken en motsvarande tågresa (enkel resa med snabbaste förbindelse) skulle omfatta minst 45 mil, samt begagnande av angivna färd sätt medför en förkortning av den eljest för resan erforderliga sammanlagda restiden.

På kanslideputerade ----- innehar statstjänst.

Tjänsteman, som ----- kanslideputerades bestämmande.

-----

6 §.

Beviljas tjänsteman ----- skall ske.

Tjänsteman ----- kanslideputerade.

Sekreterare hos kammare respektive sekreterare eller notarie med sekre-

terargöromål i ständigt utskott, vilken icke äger rätt till semester i annan befattning äger åtnjuta semesterersättning i den ordning sådan ersättning tillkommer tjänsteman, placerad högre än 20 lönegraden, enligt bestämmelserna i 29 och 30 §§ avlöningsreglementet för riksdagens verk. I övrigt gälla bestämmelserna i 1945 års allmänna semesterlag.

9 §.

Ovanstående bestämmelser skola tillämpas från och med den 1 januari 1961 och förbliva gällande, intill dess riksdagen annorlunda beslutar; dock att stadgandet i 3 § 3 skall äga tillämpning från den 1 januari 1962.

Bilaga 2.

Särskilda lönetillägg för år 1961 utöver arvode enligt 1 och 2 §§ avlöningsbestämmelserna för hos riksdagen tillfälligt anställda tjänstemän, per månad kronor

	för tjänsteman vilken erhåller arvode enl. 1 § avlöningsbestämmelserna	för tjänsteman vilken erhåller arvode enl. 2 § avlöningsbestämmelserna
<i>Kamrarna:</i>		
Sekreterare	711	813
Notarie (stomnotarie)	498	
Förste stenograf	498	
Stenograf	432	
Förste kanslist	432	
Kanslist, tillika registrator	379	
Kanslist	326	
Kanslibiträde	270	
<i>Statsutskottet:</i>		
Sekreterare	711	813
Notarie med sekreterargöromål	575	614
Annan notarie	411	
Kamrerare	432	
Registrator	379	
Kanslist	326	
Kanslibiträde	270	
<i>Övriga utskott:</i>		
Sekreterare	677	768
Notarie med sekreterargöromål	575	614

Annan notarie 411

Kanslist 326

Kanslibitråde 270

Riksdagens kansli:

Sekreterare 575

Korrekturläsare 342